

PREDICĂ LA DUMINICA A XI-A DUPĂ RUSALII

Robul nemilostiv

...Slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am iertat-o... Nu se cădea, oare, ca și tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine? (Matei XVIII, 32-33)

Frați creștini,

O mare indignare ne-a cuprins inima, văzând purtarea neomenească a datornicului din Evanghelia de astăzi. El datora stăpânului său 10.000 de talanți, o sumă enormă în banii noștri. Câteva sute de milioane de lei. Deoarece nu avea cu ce să plătească, stăpânul lui a poruncit să-l vândă pe el, pe nevasta lui, pe copiii și tot ce avea, ca să-și plătească datoria.

Iată în ce grozavă nenorocire era să cadă toată familia aceasta. Dar, a fost de ajuns ca sluga aceasta să facă o mică rugăciune, să cadă în genunchi, cu lacrimi la picioarele stăpânului său și acesta, plin de milă și de bunătate, să-i ierte toată datoria și să-l slobozească. Iată însă, că, pe când mergea el liniștit spre casa sa, și încă nu i se uscase bine lacrimile cu care ceruse iertare iar praful de pe genunchi nu i se scuturase, întâlnește pe un prieten al său care îi era lui dator cu o sută de dinari, o sumă foarte mică. O sută de lei în banii noștri.

Se repede la el, îi pune mâna în gât și îl sugrumă zicându-i: „Plătește-mi tot ce-mi ești dator”. La strigătul acesta neomenos și crud, nenorocitul acela cerea zadarnic răgaz, căci tovarășul lui era fără milă și surd la rugăciunea acestuia, uitând de binele ce-i făcuse stăpânul său și nu știa altceva decât să strige: „Plătește-mi tot ! Plătește-mi cei 100 de bănuți !”

Vai, ce priveliște revoltătoare! Dar bine a făcut stăpânul său care l-a chemat înapoi pe netrebnic și l-a aruncat în temniță să se chinuiască fără încetare. Uitucul și nerecunoscătorul acesta își merită pedeapsa.

Dar, să nu ne mirăm prea mult de purtarea robului nemilostiv și să nu-l osândim prea mult, fiindcă ne osândim pe noi înșine. Căci și noi noi suntem ca și el, ba mi se pare că mai mult, fiind chiar mai răi ca el. În timp ce dânsul avea o datorie iertată de un stăpân oarecare, noi avem sumedenii de fărădelegi trecute cu vederea de însuși Dumnezeu.

În vreme ce sluga aceea cerea numai banii săi înapoi, noi am vrea și sufletul semenilor noștri, care ne-au greșit cu ceva. Pentru o lovitură, dăm zece lovituri; pentru o nedreptate, zeci de răzbunări; pentru o jignire, ani de mânie și de învrăjbire. Să nu ne amăgim, înfricoșată va fi

pedeapsa stăpânului. De vrem să avem parte de mila Celui de sus, de vrem să ne mântuim sufletele, avem o singură cale: iertarea aproapelui nostru. Iertarea !

Unul din sfinții părinți din Pateric spune că sunt **trei feluri de iertări** pe pământ:

1. Oamenii care au ajuns la înălțimea aceasta, de a ierta pe vrăjmași și de a-i iubi, se numesc fiii lui Dumnezeu, căci se aseamănă cu Mântuitorul care a iertat pe vrăjmașii săi.

2 Oamenii care nu pot ierta și țin minte răul se numesc fiii lui Adam.

3. Cei ce nu se pleacă cu nici un chip și stau învârtoșați și înțepeniți de mândrie și îngâmfare se numesc fiii celui viclean.

Așa vedem că a zis Mântuitorul robului neiertător din Evanghelia de astăzi: „Rob viclean”. Toți aceștia își pierd sufletul dacă îi va apuca moartea în vicleșug, vrăjmășie și dușmănie.

Împăratul din Evanghelia de astăzi, care a vrut să se socotească cu robii săi, este Bunul Dumnezeu, Împăratul Slavei cerului și al pământului. Robul care datora 10.000 de galbeni închipuie pe fiecare dintre noi toți, care am primit din mâna Celui Preaînalt atâtea bogății, daruri și avere, încât să nu se poate socoti valoarea lor.

Dumnezeu ne-a dat cerul, soarele, luna și stelele, norii cu ploile, lumina și căldura, aerul și apele; ne-a dat pământul cu toate bogățiile de pe el, bunătățile și toate florile, animalele și păsările. Peștii apelor și tot ceea ce există pe pământ, în ape și în aer. Toate le-a dat în stăpânire omului. I le-a dat ca o zestre, ca să-i fie de folos. L-a îmbogățit Dumnezeu pe om cu ochi ca să vadă, cu gură să vorbească, cu urechi să audă, cu picioare să umble, cu mâini să lucreze și cu minte cu care să gândească și să judece. Mare lucru este mintea la om.

Toate aceste bogății pe care le-a primit omul de la Împăratul Slavei, Dumnezeu, au așa de mare valoare că un om niciodată n-ar putea plăti Stăpânului Ceresc, chiar de ar fi viața sa pe pământ mii de ani. Ce avem noi? Cu ce am venit noi pe pământ? Goi am venit și goi plecăm! Plângând am venit și, poate, plângând plecăm.

Cu toate acestea, omul netrebnic și nerecunoscător vine și el o dată pe an la biserică, dă și el o liturghie, spune și el o mică rugăciune și i se pare că a făcut foarte mult pentru Dumnezeu. Deși a primit atâtea daruri, peste care Dumnezeu l-a pus stăpân, omul atât de netrebnic și nerecunoscător este că începe să hulească numele Celui Atotputernic și să cârtească împotriva Lui. S-au învățat mulți să se vaiete că sunt săraci, că au trebuință de multe. De fapt, se plâng tot acei care au.

Dar, toți nemulțumiții aceștia au uitat de marea bogăție primită de sus de la Tatăl Ceresc. Ce ne-ar folosi nouă dacă am avea înaintea toate frumusețile lumii și ar fi ale noastre, dacă n-am avea ochi să le vedem, nu ar fi în zadar? Dacă ai avea înaintea mesele încărcate cu toate bunătățile, la ce ți-ar folosi dacă, din cauza unei boli, nu te poți apropia de ele și nu poți să

mănânci? Dacă n-ai putea să umbli pe picioarele tale și să te ducе unde vrei, dacă nu te-ai putea folosi de mâinile tale să lucrezi și să te servești cum îți place, nu ar fi în zadar să ai tot?! Iată, deci, ce bogăție mare avem de la Dumnezeu, aceste mădulare sănătoase pe care trebuie să le punem în slujba Sa, nu în slujba vrăjmașului diavol.

Cu toate acestea, omul tot îndărătnic și nerecunoscător este. Aude clopotul bisericii în duminici și sărbători cum îl cheamă Dumnezeu ca să-l mulțumească pentru toate darurile Sale, dar el nu vrea să audă. O zi pe săptămână a oprit-o Dumnezeu pentru El, Ziua duminicii, e ziua Lui. Numele acesta „Duminică” e de la Dumnezeu, pentru ca omul să-l cinstească numele și, venind la casa Lui, să-l aducă jertfă de laudă și prinos de recunoștință pentru toate cele primite.

Dar unii nu vor să audă, iar alții, dacă vin, vin tot cu interese pământești, vin să ceară de la Dumnezeu să le dea și iar să le dea. Dar, unde este mulțumirea pentru tot ce s-a dat? Câți recunosc că sunt datori, nespun de mult, să vină la Sfânta Lui Casă să mai plătească din datorii? Aleargă omul după treburi cu mașina, cu avionul, ba și prin țări străine, ca să câștige vânt, praf și cenușă. Unii se întorc, alții nu se mai întorc de loc, sau se întorc schilodiți, pentru nimicuri pământești, pentru praf și cenușă. În acest timp, Dumnezeu ne așteaptă mereu, aici în casa Lui, ca să plătim din datoriile noastre.

Sluga care era datoare 100 de dinari aceluia rob nemilostiv și care a fost osândită la închisoare până va plăti datoria închipuie pe datornicii noștri, frații noștri, greșiții noștri. Toți cei care ne supără cu ceva sau ne datorează ceva în viața acesta.

Dacă nu-i iertăm din inimă, și îi osândim sau îi păgubim cu ceva, să știți că săvârșim un păcat strigător la cer și, cât de curând, vine fără de veste Stăpânul de sus să ne zică și nouă: **„Slugă vicleană, toată datoria ți-am iertat-o, fiindcă M-ai rugat. Nu se cădea, oare, ca și tu să ai milă de tovarășul tău precum și Eu am avut milă de tine?”**. Păcat strigător la cer !

Va fi atunci vai și amar de noi, căci vor curge bătăile de la Împăratul, în lumea aceasta, în diferite feluri. Dacă nu iertăm și nu ne împăcăm, îndreptându-ne, ne va da și pe noi la sfârșit pe mâna chinătorilor și vom merge la temnița iadului pentru totdeauna.

Mai departe, ne spune Sfânta Evanghelie că prietenii celui închis pentru 100 de dinari s-au întristat foarte mult și s-au dus de au spus stăpânului lor toate cele petrecute. Acești prieteni sunt îngerii noștri păzitori, căci nu suntem singuri, ci fiecare are cu el pe îngerul său păzitor pe care l-a primit la botez. Acești prieteni mai închipuie și pe sfinții patronii noștri ai căror nume îl purtăm fiecare, sau a căror icoană o avem în casele noastre. Aceștia toți spun, pe drept cuvânt, toate câte le facem noi, aici pe pământ, fraților noștri, aproapelui nostru. Spun tot înaintea Împăratului.

Auzind Împăratul – spune Sfânta Carte – a chemat la el pe robul cel nemilostiv și i-a zis: **„Rob viclean, eu ți-am iertat toată datoria fiindcă M-ai rugat, oare nu se cădea să ai și tu milă de tovarășul tău, cum am avut eu milă de tine?”**

Vedeți, aici Domnul pune accent pe rugăciune, căci zice: **„... ți-am iertat toată datoria fiindcă M-ai rugat...”**. Fără rugăciune și fără recunoașterea greșelilor făcute și fără a ne căi de acestea, nu primim iertare. Stăpânul s-a mâniat pe sluga vicleană și a dat-o pe mâna chinuitorilor, aruncând-o în temniță până va plăti tot. De aceea, a zis Domnul Hristos altădată: **„Împacă-te cu pârâșul tău câtă vreme ești pe drum cu el”**, adică cât suntem încă în viața aceasta; să nu ne apuce moartea neîmpăcați cu cei care ne-au greșit sau le-am greși cu ceva, căci la moarte s-a sfârșit drumul și mergem la Împăratul să dăm seama de faptele noastre. Și dacă Împăratul va vedea că nu am iertat pe cei care ne-au greșit ne va da pe mâna temnicerilor iadului și vom fi chinuiți până vom plăti tot.

Domnul Hristos ne spune mai departe că așa va face Tatăl Ceresc celor care nu iartă din inimă pe cei ce le-au greșit. Auziți, din inimă trebuie să iertăm, nu numai din gură, să nu spunem și noi așa cum zic unii: „L-am iertat, dar nu-l pot uita! Câte mi-a făcut, nu-l pot uita!”.

Domnul Hristos ne-a dat pildă de iertare chiar cu viața Sa. El a iertat pe toți păcătoșii și chiar pe vrăjmașii lui Dumnezeu; când a fost scuipat în față, hulit și batjocorit, bătut cu bice și condamnat la moarte, încununat cu spini, răstignit și pus la un loc cu tâlharii, când stătea pironit pe Cruce și auzea insultele lor Iisus Mântuitorul s-a rugat Tatălui Ceresc și l-a cerut să le ierte tot păcatul, pentru că nu știi ce fac. Iată pilde de răbdare pentru noi.

Cine a fost mai hulit și mai batjocorit ca Domnul Hristos? Și, totuși, El i-a iertat, căci știa că autorul tuturor relelor este diavolul. Iar diavolii făcuseră din cei ce l-au răstignit pe Iisus niște unelte ale lor, și nu mai știau, sârmanii, ce fac, căci erau îmbătați de răutatea demonilor și strigau cu toții: **„Răstignește-L!”**. Ce le făcuse lor? Numai bine le făcuse. De aceea, ne poruncește și nouă Domnul Hristos să iubim chiar pe vrăjmașii noștri.

Aceasta este una din poruncile Mântuitorului. Acești vrăjmași ai noștri, făcându-ne rău, ne fac totuși un mare bine. Această poruncă au împlinit-o toți sfinții lui Dumnezeu și primii creștini care s-au mântuit. De aceea, Sfântul Apostol Pavel zicea: **„Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda fără numai în Crucea Domnului Hristos, prin care lumea s-a răstignit față de mine și eu față de lume”**. Un creștin adevărat trebuie să fie mort față de lume, față de ispitele ei, față de amăgirile ei.

Așa se spune despre un creștin care nu înțelegea cuvintele acestea ale Sfântului Apostol Pavel, că el s-a răstignit față de lume, și s-a dus la un pustnic să-l lămurească. Ca să-l facă să înțeleagă, pustnicul l-a trimis într-un cimitir să ocărăască morții. S-a dus omul acolo și, aruncând

cu pietre pe morminte, a început să strige: „Păcătoșilor, putreziților, ce de păcate ați mai făcut și voi în viață, ce răi și lacomi ați mai fost, vai vouă nenorociților, ați ajuns acum mâncare viermilor!”.

După ce a zis el multe și de toate s-a întors înapoi la pustnic.

– Ai făcut cum ți-am spus? – a întrebat pustnicul.

– Am făcut, părinte – i-a răspuns omul nostru. I-am ocărât și le-am zis destule cuvinte grele.

– Și ce ți-au răspuns morții? – mai întreabă pustnicul.

– Ei n-au zis nimic, numai eu am vorbit! – răspunse creștinul.

– Acum du-te din nou la cimitir – îl îndemnă pustnicul – și vorbește-i de bine, laudă-i, spune-le cuvinte cât mai frumoase.

S-a dus omul din nou și a început să laude morții, zicând: „Ferice de voi, morților! Ce viață frumoasă ați avut voi! Ce frumos cântați voi la biserică și ce frumos vorbeați la lume despre Dumnezeu! Ce de milostenii ați făcut și ce credincioși ați fost, ferice de voi!”.

După ce i-a laudat cum a știut el mai bine, s-a întors la pustnic și i-a spus că a făcut întocmai.

– Ei, zise pustnicul, și ce ți-au grăit morții când îl slăveai cu vorbe frumoase?

– Nimic, răspunse omul, numai eu am vorbit. Le-am zis destule bune și numai eu vorbeam.

– Ei, vezi dragul meu, dacă vrei și tu ca să te mântuiești fă tot așa: fă-te mort față de lume, adică să nu primești hulele, ocările, defăimările și vorbele rele și urâte să nu le primești și să nu iei în seamă nici laudele, vorbele frumoase și ispititoare și, așa, vei călca peste toate ispitele, împlinind cuvântul Domnului, al iertării și iubirii de aproapele.

Noi nu trebuie să ne răzbunăm pe vrăjmașii noștri, ci să-i compătimim, să-i plângem, căci merg în chinurile iadului și acolo vor plăti cu vârf și îndesat toată vrajba și răutatea lor. De ce să ne mai răzbunăm noi, căci oricum, dreptatea lui Dumnezeu nu-i va ierta dacă nu se vor pocăi. Prin rugăciunea domnească – Tatăl nostru – Mântuitorul ne-a legat și mai strâns, așa ca să nu ne putem nici ruga, dacă nu iertăm pe cei ce ne-au greșit.

Vedeți dar, că vrăjmașii ne fac un bine! Credeți că sfinții mucenici, care sunt acum încununați în cer cu așa mare strălucire și fericire, ar mai fi fost atât de cinstiți de îngeri, de sfinți și de Dumnezeu, dacă nu erau vrăjmașii care să-i chinuie, să-i vorbească de rău și să-i muncească?! Dar câți înțeleg lucrul acesta? Câți dintre noi înțelegem că vrăjmașii ne fac un mare bine pentru suflet?

Foarte mișcătoare și frumoasă faptă a făcut un credincios, tocmai pe patul morții sale, ca să ia pildă și ceilalți ai casei lui. El avea un vecin care toată viața sa îl necăjise, îl supăraseră în fel

de fel de chipuri. Acum, la ultima suflare, în loc să spună: „Nu-mi trebuie nici la moarte !”, cum fac unii, îl chemă și-i dădu un C.E.C. cu 2000 de lei, pe numele lui, pe care bătrânul îi pusese încă de pe când putea să umble. Văzând aceasta, ceilalți ai casei au rămas mirați de fapta lui și l-au întrebat de ce a făcut acest lucru? El le-a răspuns: „Vecinul meu, prin necazurile pe care mi le-a pricinuit, mi-a făcut cel mai mare bine, pentru că m-a întărit în răbdare, m-a făcut să mă rog neîncetat și am câștigat un frumos loc de fericire în Împărăția Cerească, pe care Domnul Hristos mi l-a arătat puțin mai înainte”. Avusese o vedenie mai înainte și-i arătase Domnul Hristos locul de fericire câștigat prin răbdarea dovedită în fața acestui vrăjmaș.

Frumoasă faptă! Iată, cum putem și noi câștiga fericirea cea veșnică: prin răbdare și iertare. Fără acestea nu înaintăm. Vrem să ne fie numai bine pe aici, să nu ne jignească nimeni și să nu ne zică nimeni nimic, că imediat luăm foc. Sunt însă unele cazuri grele de iertare în viață. Foarte mult contează și ce urmărește persoana vrăjmașă. Poate că dorește să te păgubească, râvnind la casa ta, la trupul tău sau la averea ta, făcând abuz de putere. Așa se purta, de pildă, împărăteasa Eudoxia, pe care Sfântul Ioan Gură de Aur a muștrat-o foarte aspru. Chiar și după moartea ei, zeci de ani i-a tremurat mormântul, până când i-au adus moaștele sfântului din exil și a iertat-o dând pildă tuturor cât de grav este păcatul acesta. Amintim și de regina Isabela, muștrată de Sfântul Prooroc Ilie și multe alte persoane care au umblat cu nedreptăți mari.

Sunt unii vrăjmași care vor să te tragă la vreo rătăcire, sau alții care n-au nici o credință și le place să-ți facă numai rău. Pentru aceștia este de-ajuns dacă-i saluți cu respect. Dacă nu vor să vorbească și nu te iartă, păcatul rămâne al lor.

Dacă între noi creștinii, care mergem la biserică, ne spovedim și ne împărtășim, ținem posturile, facem rugăciuni și ne străduim să facem bine, se ivește o neînțelegere, Domnul Hristos ne-a lăsat niște sfaturi zicând: **„Dacă fratele tău a păcătuit împotriva ta, du-te și muștră-l, între tine și el singur. Dacă te ascultă, ai câștigat pe fratele tău, iar dacă nu te ascultă, mai ia cu tine unul sau doi inși, pentru ca orice vorbă să fie sprijinită pe mărturia a doi sau trei martori. Dacă nu vrea să te asculte, spune-l Bisericii, și, dacă nu vrea să asculte nici de Biserică, să fie pentru tine ca un păgân și vameș”**.

Vameșul și păgânul erau socotiți la fel din cauza răutăților și nedreptăților pe care le făceau. „Spune-l Bisericii” înseamnă să-l spui preoților sau să-l pui la slujbe; să faci rugăciuni și metanii, căci Dumnezeu le va descurca pe toate.

Dar sunt și cazuri că nu poți să ierți, căci îți vin în minte mereu cuvintele acelea usturătoare pe care ți le-a zis sau fapta rea a vrăjmașului. Poate fiecare dintre noi am avut în

viața noastră sau poate avem pe câte cineva pe care nu-l putem ierta. Ce trebuie să faci în această situație, creștine?

Lasă toate și te împacă dacă vrei să primești iertare. Tu te duci să-ți ceri iertare de la Dumnezeu și tu nu ierți pe cel care te-a supărat. Păi, pe acela trebuie să-l ierți care ți-a făcut ceva, ți-a zis sau te-a păgubit cu ceva, nu pe acela care nu ți-a făcut nimic. Pe acela nu ai de ce să te superi, n-ai ce-i ierta.

Am fost și eu într-o situație asemănătoare, căci aveam niște dușmani pe care nu-i puteam ierta deloc. Văzându-mă neputincios, m-am rugat la Dumnezeu cu metanii. Vă spun acestea, pentru că sunt cazuri deosebite și grele, neputând să ierți pe cel care ți-a făcut rău. Ce să faci? Știind că nu este nici o scăpare, căci Domnul a spus că trebuie să iertăm din inimă, iată ce am făcut eu: m-am pus pe făcut metanii și rugăciuni. La fiecare metanie, înainte de orice altceva ziceam: „Dă-mi, Doamne, putere ca să iert pe vrăjmașii mei!” Dumnezeu mi-a slobozit inima, a străpuns-o cu darul Duhului Sfânt, a spart gheața, răutatea și lanțul care o ținea legată de cel rău și am putut să iert, și pace s-a făcut, iar diavolul s-a sfărâmat.

Altădată, spune Mântuitorul că va fi vai de lume din pricina prilejurilor de păcătuire, fiindcă nu se poate să nu vină și din acestea. Dar, vai de omul acela prin care vine sminteala! Mai de folos îi este lui să i se atârne de gât o piatră de moară și să fie înecat în adâncul mării. Aceste cuvinte înfricoșătoare ale Mântuitorului să ne intre adânc în inimă, frați creștini, căci nu ne jucăm cu păcatul smintelii. Cine a îndrăznit să întoarcă pe un creștin de la calea cea bună la păcate, la rătăcire, mai bine i-ar fi să dispară înecat în adâncul mării.

Nu există păcat mai greu ca acesta și să ne cutremurăm când ne gândim câți propovăduitori are satana, câte unelte are el, care se țin numai de gâlcevuri, făcând sminteli după sminteli. Căci și creștinii noștri, în loc să se unească cu toții împotriva vrăjmașului diavol, a păcatelor, viciilor și smintelilor, se dușmănesc între ei, se latră și se mușcă spre paguba și pierzania lor sufletească.

O istorioară mult grăitoare și foarte potrivită cu cele ce v-am spus, vreau s-o ascultați acum cu atenție: Se zice că, odată, lupii s-au sfătuit între ei cum să atace pe vrăjmașii lor, câinii. Astfel, au trimis pe unul dintre ei ca spion printre câini și să afle cât sunt de tari, pe unde stau ascunși și cât sunt de uniți. După ce s-a întors lupul spion din misiunea sa, toată gloata lupilor aștepta cu atenția încordată și gura căscată să audă ce le va spune trimisul lor. Acesta s-a suit pe un dâmb și a început să le grăiască astfel:

– Fraților, am umblat cu bine pe unde m-ați trimis, aveți cuvântul meu și m-ascultați! Să nu vă temeți, vrăjmașii noștri, câinii, nu sunt așa de tari cum îi credem noi. E adevărat că pe unde am umblat am văzut mulțime mare de câini, dar am băgat de seamă că periculoși pentru noi

sunt numai câinii cei legați. Cei mai mulți însă sunt nelegați și umblă haimanale. Am mai băgat de seamă că sunt mai multe soiuri de câini și mulți dintre aceștia sunt cei care latră, dar nu mușcă. Și vă mai spun o bucurie mare. Am văzut o altă specie de câini care se mușcau unii pe alții și nu le ardea lor să umble după lupi. Se urăsc unul pe altul din toată inima, se mușcă cumplit între ei și își ascut dinții mai mult unii contra altora decât împotriva noastră, a lupilor. Așa că, fiți tari și nu vă temeți!

Astfel le vorbi trimisul lupilor, iar toată gloata izbucni în urlete de bucurie, mulțumiți că vor face prăpăd pe unde vor merge. Sfatul lupilor să știți că este sfatul diavolilor, iar vrăjmașii lor câinii suntem noi creștinii care nu prezentăm nici o primejdie pentru diavoli, fiindcă noi creștinii nu stăm legați de poruncile Evangheliei, nu stăm legați de Sfânta Biserică care este casa lui Dumnezeu, nu stăm legați de păstorii bisericii, ci umblăm haimanale după poftele și plăcerile noastre.

Unii mai mult latră decât mușcă, adică latră împotriva altora prin minciuni și calomnii. Alții se mușcă între ei, în loc să-l muște pe diavol prin rugăciuni, cântări și fapte bune. Bieții noștri creștini, așa sunt. Își ascut dinții unii contra altora, se dărâmă unii pe alții prin fel de fel de sminteli, rătăcirii și păcate. În acest timp lupii – diavolii – fac prăpăd în ograda noastră, în casa noastră, între copii și părinți, între soți și soții, și pretutindeni.

Să ne trezim cu toții, până nu e prea târziu, și să ne rugăm la Dumnezeu ca să ne dea înțelepciune și să nu ne mai sfâșiem între noi, ci să ne iubim, să ne iertăm și să ne unim, ca să biruim pe dușmanul cel mare, diavolul. O fierbinte rugăciune ne trebuie și nouă.

Să ne aducem aminte de toate datoriile noastre pe care le avem la Marele Stăpân din ceruri și să-L rugăm cu adâncă smerenie, tot timpul vieții noastre, fiindcă suntem datori, încât niciodată nu vom putea plăti. Să ne aducem aminte și de cuvintele Sfântului Apostol Pavel care zice: **„Căutați cu toții pacea și sfințenia, fără de care nu este mântuire”**.

Faptele bune primite sunt acelea care sunt făcute de acei creștini ce caută pacea, sfințenia și dragostea și care trăiesc în plină armonie cu aproapele lor. Cei ce iubesc pe vrăjmașii lor au cel mai mare avantaj sufletesc pentru că:

Întâi: cel care iubește pe vrăjmașii săi împlinește porunca Mântuitorului care zice: **„Iubiți pe vrăjmașii voștri!”**.

Al doilea: dacă a iertat, primește și el iertare de la Dumnezeu pentru toate păcatele făcute.

Al treilea: cel care împlinește această virtute aduce multă pace și liniște între oameni.

Al patrulea: cel care iartă aplică cele mai usturătoare bice demonilor care fug îngroziți de omul iertător, fiindcă acesta e smerit. De aceea, cel mândru și îngâmfat nu iartă.

Al cincilea: Dumnezeu se bucură și se laudă înaintea îngerilor cu un astfel de creștin căci se aseamănă Fiului Său, Cel care a iertat pe toți hulitorii și răstignitorii Săi, atunci când a zis: „**Tată, iartă-i că nu știu ce fac!**”

Al șaselea: rugăciunile lui sunt ascultate și împlinite cât mai curând, fiindcă sunt ascultate direct de Tatăl de sus, fără nici o piedică.

Al șaptelea: unui astfel de creștin îi sunt primite toate jertfele și darurile pe care le aduce la sfânta biserică sau pe care le dă de pomană. Numai acestora le sunt primite darurile. Poți să aduci orice, dacă ții dușmănie pe cineva, Domnul Hristos, de aici din biserică, te trimite întâi să te împaci cu cel cu care ești certat și pe urmă să vii să-ți aduci darul.

Al optulea: creștinul care și-a cerut iertare de la vrăjmașii săi, înainte de a merge la spovedanie, primește și el, când se spovedește, iertare de toate păcatele lui, altfel, nu. De asemenea, când merge la biserică și oriunde, rugăciunea lui este primită și are multă putere înaintea Tronului dumnezeiesc.

Ați auzit, cât de multe daruri primesc de la Dumnezeu cei ce iartă din inimă pe vrăjmașii lor. Cât de mult se îmbogățesc, și ce mari avantaje sufletești și trupești au! Să facem și noi tot așa. Nu există om, nu există creștin, care să nu aibă pe câte ceva care să-i fi greșit, sau să nu aibă câte un vrăjmaș care i-a făcut vreun rău.

Să ținem seama că nu este altă cale de urmat, dacă vrem să ne mântuim sufletul, decât să-l iertăm din inimă. Iar ca să fim scutiți și să nu avem prea mulți vrăjmași trebuie să fim înțelepți și să nu plecăm urechea la vorbele unuia sau altuia și, mai ales, să nu luăm în considerare toate nimicurile pe care le auzim. Să fim și noi înțelepți, și orice ne-ar ajunge la urechi, să trecem prin cele trei site ale înțeleptului filosof, Socrate. Aceste trei site sunt:

Întâi: să ai o deplină siguranță că acele vorbe sunt adevărate și nu auzite de la unii și de la alții.

A doua sită: să te întrebi dacă cuvintele pe care le auzi îți fac vreo plăcere, sunt de bun folos, îți aduc vreo bucurie sau vreun folos sufletesc.

A treia sită: este absolut necesar să cunoști cele spuse de altul. Aceasta pentru că s-ar putea să fii în vreo primejdie și, dacă nu le crezi, poți să pieri.

Așa a venit la acest filosof, amintit mai sus, un om grăbit și-i spuse:

- Socrate, vreau să-ți spun ceva grozav despre un prieten al tău. Acesta îl întrebă calm:
- Da, dar le-ai trecut tu prin cele trei site, aceste vorbe pe care vrei să mi le spui?
- Nu, răspunse omul. Atunci Socrate începu să-i ceară toate vorbele și-i zise zâmbind:
- Dacă ceea ce vrei să-mi spui nu ești sigur că sunt adevărate, fiindcă le-ai auzit de la alții, nu ești sigur că sunt atât de bune și nici de neapărată trebuință pentru mine, apoi, dragul meu,

du-te acasă, ia sapa și lopata și îngroapă bine toate vorbele pe care voiai să mi le spui, că eu nu am de ce să le ascult.

Așa să facem și noi cu cei ce vin cu lingușiri, cu minciuni, cu calomnii, ca să ni le spună la ureche împotriva aproapelui nostru. Numai așa vom reuși să nu ne facem mulți dușmani, dar tot nu scăpăm de ei. Să ne străduim, mai ales, să nu ne facem dușmani din prietenii cei mai apropiați, căci aceasta urmărește diavolul. Pe creștinii cei buni care se iubesc vrea să-i învrăjbească, să se mănânce între ei, așa cum am auzit mai înainte.

Nu e mai bine: „**Pune, Doamne, strajă gurii mele!**”... să tăcem?! Să tăcem, frați creștini, unde trebuie să tăcem că este timp de tăcere, iar unde trebuie să vorbim, să vorbim ! Să nu ne temem de vrăjmași, însă ! Să ne temem de Dumnezeu, ca să nu pierim în potopul fărâdelegilor și al păcatelor. Să avem frica lui Dumnezeu în inimă, că de la nefrica de Dumnezeu pleacă tot răul în lume. Să lăsăm mânia, să lăsăm păcatele, să stăm bine, să stăm cu frică înaintea lui Dumnezeu și în Casa Lui cea Sfântă, să alergăm la corabia Lui ca să ne salvăm !

Să ne aducem aminte de aceste animale noi creștinii și să lăsăm toată răutatea și dușmănia la o parte, căci nu știm ziua de mâine, când vom fi despărțiți de toate și vom fi și noi chemați să dăm socoteală înaintea Stăpânului , înaintea Împăratului cerului și al pământului, că nu ne mai poate suferi, nu ne mai poate răbda, vrea să dea foc pământului din cauza nelegiuirilor și păcatelor. S-a spurcat pământul și s-a stricat lumea mai rău ca înaintea potopului. Se fac păcate astăzi, așa de grozave, păcate care nu au fost înainte de potop – mult mai grele. Să ne fie frică și să avem milă de sufletul nostru, căci fiecare vom da seama și vom răspunde de păcatele noastre.

Copii și tineri aveți grijă de valurile turbate care se abat asupra voastră ! Ascultați-vă părinții!... pe cei credincioși, nu pe cei necredincioși, căci aceștia vă aruncă în prăpastie, în pierzare. Ascultați glasul lui Dumnezeu, că vă vrea binele. Nu intrați în furtună că vă veți căi, dar va fi prea târziu atunci! Dumnezeu vrea să vă salveze, să plecați cu sufletul curat de aici, ca niște îngeri. Păstrați-vă trupul și sufletul curat ! Spovediți-vă, împărtășiți-vă, nu vă luați după necredincioși! Nu vă luați după amăgirile necredincioșilor că veți suferi și pe aici și vă veți duce cu ei în iad, în flăcări !

Ferice de voi, cei care aveți părinți credincioși ! Ferice va fi dacă veți asculta și vai va fi de nu veți asculta, de trei ori vai! Blestemul se va abate peste voi care ați auzit atâtea și nu ai vrut să ascultați nici de Dumnezeu, nici de părinții cei duhovnicești, nici de părinții cei trupești, care v-au vrut binele. Nu vă amăgiți !

Să rugați pe Dumnezeu, zi și noapte, să vă ajute să nu cădeți în ispite! Toți trebuie să ne rugăm. Celor care aveți ispite trupești vă dau un sfat: sculați-vă noaptea și faceți rugăciune și

metanii câte puteți; rugați-vă și cereți de la Dumnezeu iertare pentru toată lumea și alungarea ispitelor. De aceea a zis Mântuitorul: „**Privegheați și vă rugați, ca să nu cădeți în ispită!**”. Să priveghem mereu că singuri și fără harul și puterea lui Dumnezeu, nu putem să biruim atâtea valuri grele, care vin asupra noastră.

Rugăciune

O , Împărate, al cerului și al pământului, al tuturor văzute și nevăzute, cu umilință cădem la picioarele Tale și cu zdrobirea inimii cerem iertare pentru toate păcatele noastre! Iartă-ne, Doamne, toate datoriile noastre, căci nu avem nimic al nostru, care să nu fie al Tău! Știm că nu merităm să fim iertați, așa cum n-a meritat nici robul cel viclean, din Sfânta Evanghelie de astăzi, dar fie-Ți milă de noi și ne primește voința sinceră, căci voim a ierta pe toți datornicii noștri, pe toți cei care ne-au supărat în vreun fel și chiar pe toți vrăjmașii noștrii, din toată inima, acum și pururea și în vecii vecilor ! Amin!